

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Expoziția de lucruri de mână
aranjată de „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, din 8—15 Maiu a. c.

»Femeea este sufletul industriei de casă,
Mânilor ei dibace puțin de dorit mai lasă.»

Folosul practic ce-l au expozițiile industriale, comerciale și agronomice, este de un preț netăgăduit și recunoscut astăzi de către toate societățile și reuniunile existente din lume.

Folosul acesta se cuprinde în aceea, că o expoziție arată până la care grad de dezvoltare și perfecțiune au ajuns oamenii cu mintea și cu lucrul mânilor lor.

Din deservirea lucrurilor văzute la o astfel de expoziție, oamenii se știu orienta, capătă îndemn și gust de a face, a lucra și mai bine și mai frumos, dacă se poate, decât cum sunt lucrate obiectele și lucrurile văzute la o expoziție.

Prin nisuița aceasta de a da tot înainte, omenimea câștigă foarte mult nu numai în vază, onoare, cultură și cinste, ci și în schimbarea unei stări

materiale slabă într-o stare mai bună materială.

Poporul nostru nu-i șade bine când se plânge că e sărac și n'are cu ce da înainte. — Poporul nostru dacă știe cum și ce să lucreze, cum să aplice momentele salutare, nu e popor sărac. Și poporul nostru este plin de viață, robust, dibace și iscusit și la minte. El știe a combina și lucra dela firea sa lucruri, pentru cari adese-ori a luat cunună de laudă dela cei mai înalți bărbați specialiști, cum la expoziția din Timișoara au fost distinși frații Busuioc dela Berliște pentru sculptura (cioplitură în lemn) expusă acolo la anul 1891, și alții, și alții de pe la alte expoziții diferite.

În industria de casă femeea română este neîntrecută, durere numai că acest ram de lucru nu s'a știut încă până acum întocmi așa ca femeile noastre să aibă după el și un folos mai bun, să li-se plătească lucrul mai cu preț; după munca prestată, să aibă și răsplătă.

Tot ca o scădere în familia țeranului e și neîngrijirea recerută de a

avea fiecare la casa sa o grădină de legumi bogată, în loc de burueni și mărăcini, apoi de a ști face o mâncare bine pregătită, cu gust bun și hrănitoare, dar nu costisitoare.

Pentru a delătura și aceste scăderi din familiile țăranilor noștri, »Reuniunea femeilor române din Sibiu« condusă cu multă demnitate, spirit, zel și pricepere de doamna presidentă Maria Cosma și de secretara ei Eugenia Iovescu, a aranjat o mică expoziție de lucruri de mână și alte obiecte de artă dăruite de elevele și cunoscutele acestora, cari au absolvat și au cercetat școala noastră civilă de acolo. Obiectele expuse se vor sorta la 1 Iunie a. c. cu scopul frumos de a aduna mijloacele pentru înființarea unei școale române de industrie și menagiu modern și exemplar în Sibiu.

Această școală va fi cercetată de ficele noastre de preoți, învățători și ale oamenilor mai de frunte din diferitele comune ale patriei, cari la rândul lor vor avea chemarea de a răspândi cunoștințele câștigate dela școala aceasta,

FOIȚĂ

Pribeagul.

Pribeagul trist pășește înainte
Pe drumul lung, purtând cu greutate
Optzeci de ani pe răbojite spate,
Asemeni unei umbre din morminte.

Din deal privește 'ntinse sate,
Icoane vii i-apar acuin în minte
Copilăria—clipele ei sfinte.
Zărind cerdacul casei dărămate,

Nu va găsi pe nimeni să-l primească
Și nici măcar vre-o rază de iubire,
Pe dânsul nimeni n'are să-l cunoscă.

Cu ochii plânși, privind așa 'n neștire,
I-a mai rămas suprema fericire:
De a muri la vatra părintească.

Stăpâna de casă ideală.

— Trebuie să arete fie-cărui oaspe că el este preferatul.

— Trebuie să mulțumească pe toată lumea.

— Trebuie să arete cel mai mic semn de plictiseală.

— Trebuie să scie să așeze una lângă alta persoanele cari se plac.

— Nu trebuie să lase să lăncezască conversația.

— Nu trebuie să neglijeze nici să disprețuiască pe nimeni.

— Trebuie să știe să invite pe fie-care musicanu amator ca să-și arete talentul.

Nu trebuie să se gândească nici odată la plăcerile sale.

E. N.

Lui N. Basilescu.

Prietin drag, te duci pe veci,
Din lumea chinurilor treci
În plaiul cel de-a pururi bun,
Unde nu's sori, nici nu apun.

Și dacă-ai fost nemângâiat
Aci, și groaznic frământat
De-a tainelor mari amăgire;
Acolo, 'n mută liniștire,

Nimic. Tu pace vei găsi
Și'n fine te vei odihni;
Atâta numai ne-a rămas:
E dulce veșnicul popas.

Adio. Ah! ce bine-ar fi
De s'ar putea adeveri
Acea minune de poveste:
Că cine-a fost încă mai este
În lumi ce nu ne dau de veste.

Prietin drag, la întâlnire
Cu lacrimi te-aș fi dojenit:
Prea însetat de fericire
Ai fost. De ce ne-ai părăsit? N. V.

fiecare în cercul seu și în comuna sa, lăsând a se dovedi practic învățaturilor, agonisită în școală.

Recunoscând însemnătatea acestora și scopul ce se urmărește, mai mulți deputați sinodali cu ocaziunea ședințelor sinodale arhiepiscopale din a. c. în frunte cu Înalt Preasfințitul nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, au vizitat expozițiunea amintită, cu care ocaziune vrednicul prelat fu întâmpinat la intrare de presidenta reuniunii d-na Maria Cosma și de secretara Eugenia Ionescu, carea în termeni aleși a mulțumit pentru distincțiunea și încurajarea ce se dă nisuițelor acestora frumoase arătate de femeile române pe terenul industriei casnice.

I. P. S. Sa dl Metropolit a binecuvântat laudabilul zel și nisuiță arătate în direcțiunea aceasta, apoi a vizitat expozițiunea și alte sale din casa națională unde era aranjată, depărtându-se cu cele mai bune impresii dela expozițiunea, care prin scopul și aranjarea ei numai laudă și recunoștință poate aduce acelor brave și distinse femei române, cari stau și conduc reuniunile lor cu atâta demnitate.

Arătând aceste exprimăm dorința: Să se imiteze ideile mărețe și folosi-toare, și isbânda noastră și în această direcțiune va fi asigurată. Concetățenii noștri din patrie și frații de dincolo vor lua exemplul de a imita aceste întreprinderi salutare pentru consolidarea sfintei cauze a progresului prestat de dibacea mână a femeilor noastre.

D e l a

„Reuniunea de agricultură din c. Timiș“

Programul de activitate al societății economice comunale ca despărțeminte ale „Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș“.

(Urmare)

1.

4. Dacă până în prezent nu există în comună nici o societate de lapărie, sau de consum, sau de asigurarea vitelor etc. presidiul societății trebuie să hotărască, că oare ce fel de societate s'ar mai putea înființa cu considerare la împrejurările locale în această comună? Oficiul central informat fiind despre dorința societății în această privință, va sta în ajutor societății pentru realizarea mai ușoară a scopului ei.

5. Comandarea și procurarea împreună a semințelor, mașinelor și bucatelor trebuincioase să poate face cu

preț redus prin ajutorul oficiului central al Reuniunii de agricultură din comitatul Timiș.

6. Înființarea unei stațiuni în comună pentru colecțiunea ouălor.

Presidiul societății economice comunale trebuie să stabilească, cine dintre membrii societății economice se ocupă cu colecțiunea și vinderea ouălor. Ouăle în viitor s'ar putea vinde la filiala pentru aprovizionarea Reuniunii de agricultură din Timișoara în astfel de mod, că Reuniunea trimite respectivului colector de ouă, lădăuile bine provăzute pentru pachetarea și transportarea ouălor la Timișoara. Respectivul colector de ouă denumit din partea presidiului societății economice comunale, după expedarea fiește cărei lade de ouă, primește din partea filialei de aprovizionare a Reuniunii din Timișoara, o remunerație de 2 cor. 30 fil. Ouăle se trimit cu rambursă și așa liferanții ouălor își primesc banii corespunzători în scurt timp.

7. Pentru introducerea și prăsirea mai ușoară a unui soi bun de vite cornule (vacii cu lapte) la țeranii sêraci, Reuniunea de agricultură din comitatul Timiș a intervenit, ca aceste vite de prăsilă să se poată împărți între economi cu condițiuni foarte favorabile. Presidiile societăților economice comunale interesate în această cauză, sunt rugate a prezenta listele acelor membri, cari doresc a-și procura vaci bune de lapte prin intervențiunea Reuniunii centrale. Reflectanții să deobligă a plăti vatile cmandate în decurs de 3 ani în 3 rate pe lângă o camătă de 4%. La cumpărarea vacilor societățile economice comunale au dreptul a delega din sinul lor bărbați de încredere, cari iau parte în comisiunea centrală a secțiunii pentru cultura vitelor din Timișoara și cari au drept a-și face observările lor la cumpărarea vacilor. Cu astfel de ocaziuni Reuniunea de agricultură din Timișoara exoperează reprezentanților economice comunale bilet de călătorie pe tren cu preț de jumătate.

8. Schimbarea găinilor de soiul ordinar cu găini de soiul nobil prin intervențiunea Reuniunii. Cu ocaziunea vreunei expoziții de găini în vre-un oraș din apropiere, Reuniunea să îngrijește ca să fie reprezentată prin societățile economice la aceasta expoziție și să contribuie la exoperarea de premii pentru aceste societăți.

9. Presidentul societății economice comunale, este dator de a înștiința la finea fiecărei luni, oficiului central al Reuniunii din Timișoara numărul lucrătorilor, cari se află în comună fără lucru. Reuniunea va interveni la exoperare de lucru pentru acești lucrători.

10. Ce fel de mașină dorește societatea economică comună să-și pro-

cure pentru întrebuințarea comună a membrilor ei pe lângă plătire în rate? Aceasta mașină trebuie procurată dela centrala Reuniunii de agricultură din Timișoara.

11. Tot prin intervențiunea Reuniunii centrale se poate procura cu preț redus vița de viie, altoi și țărițe. Presidiul societății trebuie să trimită la timp lista membrilor reflectanți, oficiului central la Timișoara.

12. Pregătirea pentru vinderea comună a grâului cu preț mai bun la magazinul militar din Timișoara prin intervențiunea Reuniunii de agricultură.

13. Înființarea unei Centrale în comună pentru prăsirea și creșterea rațională a cailor de rasă nobilă.

14. Dacă societatea economică voește să aranjeze în comună vre-o expoziție de vite, trebuie să înștiințeze oficiul central din Timișoara la timp.

15. Abonarea și procurarea de foi și cărți economice prin ajutorul Reuniunii centrale.

(Va urma).

DESPRE RUGINA BUCATELOR

DE

VICTOR ACHIM

absolvent de școala agronomică sup. în Budapesta.

(Urmare și fine.)

Singuraticile specii de bucate după cum arată esperința sunt în deosebite măsuri espuse ruginii, așa de esemplu despre grâul Polon și grâul din Austria cei mai mulți susțin, că mai puțin sunt espuse acestei boale. Grâul din patria noastră mai puțin resistă acestei boale.

Deoarece rugină cauzează pagube mari să naște întrebarea, în ce mod ne putem scăpa de ea. Medicament direct contra ruginii sau procedurii directe contra ei nu esită.

Prima dată a aflat de bine că unde rugină bucatelor dominează, să se stirpească draginul sau lemnul galbin, fiind că pe tufișul acesta produce rugină ecidiumsporele. Inșă peste puțin timp a văzut că procedura aceasta e fără rezultat, căci deși draginul ia parte în lățirea ruginii, pentru aceia prin stirpirea aceluia totuși nu se poate nimici rugină.

La noi e mai lățită rugină în iță. Edidiumsporele acesteia trêesc pe plantele peroase, de aceia dară, ar trebui să stirpim plantele acestea.

Inșă nici aceasta nu ar avea rezultat, căci e lucrul constat, că la specia aceasta de rugină de multe ori ecidiumsporele nici nu se formează, ci și fără aceste se sporește. Și anume specia aceasta de rugină încă toamna înfecționează sămănăturile de toamnă, și de

multe ori încă toamna se pot constata pe bucate petele de rugină. Buretele acesta de rugină încă târziu vara și timpuriu toamna produce sporele de vară, cari apoi se colonizează pe sămânăturile tragele și le infectează. Pe sămăturile de toamnă apoi miceliul buretelui de rugină ernează.

În așa mod dară nu putem scăpa de rugină. Neavând medicament direct contra ruginii, trebuie să ne folosim de proceduri indirecte.

Lățirea ruginii afară de bureți de rugină o ajută mult și inclinarea bucatelor spre rugină. Preste tot sa observat, că soiurile gingașe de bucate suferă mai mult de boala aceasta.

Gunoirea cu gunoi păios și necopt, gunoirea firoasă și sămânătura deasă ajută mult la lățirea ruginii.

Procedurile aceste se esplică așa, că după gunoirea groasă plantele se desvoaltă repede, frunzele devin moi și gingașe, iar colții buretelui de rugină în astfel de frunză străbat foarte ușor.

În sămânătura deasă aburii se opresc prin ce aerul devine umed, ce apoi ajută desvoltarea ruginii.

Unde pământul și aerul e umed, acolo și boala aceasta e mai adesea. În văi strimte, lângă ape și lângă păduri, în locuri neguroase rugină tot deuna se sporește în mare măsură.

Esperința documentează, că unele soiuri de bucate sunt înclinate mai mult spre boala aceasta, ar fi dară consult a ne nisui acolo, ca să producem atari soiuri de bucate, cari s' mai rezistente.

Mult depinde și de la cualitatea sămânței. Astfel de sămânță, care din ori ce caz a intrat în fermentație e înclinată spre ruginare.

Sămânțele necoapte, sămânțele de bucate culcate, sămânțele stătute mai mult timp în grămadă asemenea au mare aplicare spre ruginare. Pentru aceea numai sămânțe coapte se folosim la sămănat.

Resultatul esperiențelor de până acuma făcute e că azi cea mai bună procedură contra ruginii e sămânțarea de timpuriu.

Prin sămânțarea timpurie bucatele încă toamna se desvoală, se întăresc și mai ușor pot rezista contra ruginii. Fiind, că rugină vegetează și pe erburile sălbatice, e consult, că acestea din împrejurul holdelor se se stîrpească.

Așa de exemplu rugină bucatelor (*Puccinia graminis*) trăiește pe iarba vântului (*Agrostis*), pe iarba cânelui (*Dactylis glomerata*), pe iarba vițelului (*Anthoxanthum odoratum*), pe pir (*Triticum repens*), pe păiusul Italian (*Lolium italicum*). Rugină în ită (*Puccinia straminea*) trăiește pe ovesică (*Bromus*) pe orzul soarecelui (*Hordeum murinum*). Rugină ovăsului (*Puccinia coronata*) se

găsește pe dintele cânelui (*Festuca pratensis*), pe iarba lănoasă (*Holcus lanatus*) pe obsigă (*Bromus mollis*).

Rugină pe plantele aceste vegetează în tot decursul anului, și produce sporele de vară, cari apoi se plantează pe bucate. Dintre plantele aceste mai cu seamă lățeste rugină obsiga, pe care până târziu toamna se pot găsi sporele de vară ale ruginii.

Paile bucatelor ruginoase încă lățesc rugină în acel caz, când le folosim de așternut. Paile de așternut ajung pe gunoi, și cu gunoiul ajung pe câmp. Pentru aceea se recere, că paile ruginoase se le ardem. Paile ruginoase sau nutrețul ruginos nu-i iertat să se folosască ca nutreț, căci sunt foarte periculoase pentru animale.

Nutrețul și paile ruginoase pe cale chimică desvoaltă efect și causează animalelor boală. Sporele ruginii în gura vitelor încolțesc și fiind că conțin materii corosive, cari apoi au influință bolnăvicioasă asupra peliței mucoase a gurei, prin ce pelița devine în inflamațiune, și se naște o boală a vitelor așa numită: *Inflamațiunea gurei* (*Stomatitis cator-talis*).

În decursul acestei boale se poate observa lipsa de apetit, setea și dispoziția timpită a vitelor.

Inflamațiunea poate fi așa de mare, că în gură se nasc și dube, prin ce apoi vitele nu se pot nutri de loc. Bureții ruginii ajută desfacerea balelor, prin ce apoi se naște curgere balelor (*Ptyalismus*).

E lucru constatat, că boala aceasta a vitelor o causează rugină bucatelor, rugină muștariului sau rapiței, rugină trifoiului Svețian și rugină tresthiei.

Prin sporele ruginii la cai se naște o boală lipicioasă așa numită: *Inflamațiunea beșicată a gurei* (*Stomatitis sporadica*). Boala aceasta o causează rugină rapiței și rugină trifoiului Svețian, boala aceasta o capătă, când pasc pe miriște de rapiță sau când se nutresc cu trifoiu Svețian.

Pentru încunjurarea ruginii se recere și cultivare intensivă a pământului. Prin cultivarea intensivă pământul îl curățim de toate buruenele și ierburile, pe cari ar putea să se desvoalte sporele ruginii. În cazul acela, când sămânătura ar fi atăcată de rugină, din astfel de bucate, se nu folosim sămânță, ci s'o schimbăm cu alta, care e curată și mai rezistentă.

De boala aceasta numai atunci ne vom pute scăpa dacă vom fi totdeauna cu cea mai mare precauțiune la cele de mai sus.

CORRESPONDENȚĂ

Stimate Dle Redactor!

Binevoii a publica în prețuita D. Voastră foaie »*Bunul Econom*» acest mic *Raport* despre ședințele și concludsiunile conferințelor noastre învățătorești din tractul gr.-or al Orăștiei, ținute la 21 și 22 April a. c. în școala română din Orăștie.

Aceste conferințe în sensul ordinului consistorial din Sibiu Nr. 3102 ex. 1905 șc. s'a condus și presidiat de Rvdssm. domn protopresbiter V. Domșa, care după serviciul divin în biserică și parastas pentru decedații binefăcători fondatori ai școalelor și membri reposați ai conferinței, sosind în edificiul școlar a deschis ședința prin un cuvânt călduros, accentuând în liniamente misiunea conferințelor și în deosebi apelând la conferențieri de a se pune un preț mai mare pe organizarea de școli economice de model în toate comunele spre a ajuta și cu foloase reale pe țeranii români și a scăpa de inyasiunile bulgarilor, cari vin prin Ardeal și Ungaria în fie care an ducând de aici mulțime de bani în țara lor după produsele ce le cultivă deși în mod nu atât de rațional, precum învață revisitele noastre economice a se cultiva.

La apelul nominal s'a constatat, dintre 59 membri: prezenți 43, absenți și participând la alte conferințe 16 membri. — Onorațiori au asistat mai la toate ședințele: Il. Sa dl insp. reg. al com. Hunedoara Réty Lajos, parochul Ioan Popovici din Gelmar, D. Iarca redactor intern la »*Bunul Econom*», Eft. Costescu, paroch în Boiu, Ioan Fleșeriu și L. Fleșeriu, pedagogi, Nicolae Branga, contabil, Damian, Andrei, G. Necșa, Haneșiu și păr. Romosan. Notari ai ședințelor sau ales: Ioachim Cerbicean și Ioan Frâncu, ear' bărbați de încredere și verificatori: Ioan Fleșeriu și I. Branga.

Presentând dl comisar cele 7 teme elaborate de membri conferențieri, conform circularului dat de Ven. Consistor, s'au predat la 7 comisiuni spre opinie și raportare, asemenea se mai alege o comisiune de trei pentru statuirea programului conferinței viitoare.

La ședința II-a Ilustritatea Sa dl inspector Réty își exprimă sentimentul salutar, că dorește a fi privit de învățători ca un tovarăș sincer de muncă, având în vedere progresul cultural omni-lateral fără deosebire de naționalitate și confesiune.

Punându-se la ordine prelegerea: »O poveste pentru anul I. de școală«. Intrate fiind 2 teme în această cauză, la propunerea membrului Porfiriu Niccoară se cetește mai întâiu recensiunea, apoi lucrarea prelegătorului I. Stăneasa

care deși n'au fost predată înainte elevilor fu declarată *de deplin succesă*.

Punându-se la ordine prelegerea practică «Cunoașterea și calcularea suprafețelor,» la propunerea comisiunii se predă de către dl învățător Petruțescu, carea fiind supusă observărilor și criticei se declară de *nesuccesă*.

Urmând prelegerea practică: »Globul pământului« etc. predată de învățătorul Lazar Stoica, nefiind comisiunea cenzurătoare gata cu recenziunea, se amână pe proxima ședință, astfel la 22/IV. fu această temă, după mai multe observări exprese în ședință declarată de *deplin succesă*. Venind ia rând tema: »Modul sau procedura cea mai corespunzătoare de a-și însuși elevii temeinic scrierea și cetirea« de autorul Sabin Safta, care o desvoltă cu deplină cunoștință și studiu, fu primit metodel: analitico sintetic, declarându-se *tema de deplin succesă* și autorului i-se votează mulțumită protocolară.

Recomandând dl insp. Réty metoda phonomimică și a lui Gabel, făcând și explicări din ce constă și ce avantaje reale dau, afacerea s'a predat unei comisiuni spre studiere, care se raporteze în merit la proxima conferință.

Ajungând la ordine cetirea temei »Rolul familiei în educațiune«, lucrată cu zel și cunoștință în cauză de G. Daniil, fu ascultată cu mare atențiune și interes, care după mici emendări făcute de comisia cenzurătoare și de presidiu, fu declarată de deplin succesă, aducându-se autorului mulțumită protocolară și exprimându-se, că după o mică completare ar merita a se publica în broșuri. — Membrul F. Nicoară observă, că învățătorii se nu se ocupe în conferințe numai cu constatări de lucruri, ci se se cerce practice a se lecuși retele de tot felul ivite în învățământ și cu deosebire se se ocupe învățătorii mai des în școală de repetiție și de adulți, cum a sulevat cestiunea și colegul Baicu.

Tema lucrată liber de învățătorul I. Fleșeriu »Disciplina în școală«, cetindu-se se ascultă cu atențiune aducându-i-se autorului ei mulțumită protocolară. Ultima temă »Opinarea întru cât este aplicabil noul plan de învățământ«, la propunerea comisiunii cenzurătoare, că autorul Baicu se fi prelucrat o împărțire a materialului planului de învățământ după timp, ca săptămâni, autorul susține, că a lucrat tema după forma ei de stilizare; încingându-se o lungă discuțiune, după deslușirile date de dl comisar, conferința enunță, că tema în cadrul ei a fost destul de bine lucrată și se enunță de *deplin succesă*.

Punându-se la ordine cestiunea propunerilor, C. Baicu face propunerea ca conferința se se împartă în mai

multe secțiuni ca și a preoțimei spre a arăta și poporului foloase din viața practică, a'l instrua la lucruri bune și a'l abate dela aplicări rele și vifuri păgubitoare, apoi de a învăța pe popor diferite metode folositoare în economie, așa că întreaga nație se tragă profite din aceste conferințe, ca și din expozițiuni, ceea-ce se primește. — Pentru conferința următoare se fixează următoarele teme: 1) Împărțirea planului de învățământ după timp, 2) Alcoolismul și efectul lui, 3) O prelegere practică din maghiară cu desp. IV., 4) O prelegere practică din istoria patriei, 5) Metodel de predare phonomimic și a lui Gabel, 7) O temă ce s'ar dispune de Vener. Consistor.

Cu aceasta se încheiară ședințele, mulțumind dl comisar conferențiarilor de interesul dovedit și de dragostea colegială manifestată, ear dlui comisar i-se exprimă deosebita mulțumită și recunoștință pentru înțeleapta conducere și deosebitul tact cu care a condus conferințele spre satisfacerea generală.

Un iubitor al progresului școalelor

Răsboiul ruso-japonez.

»Caily Chronicle« află din Hong-Kong, că autoritățile englese prevăd apropiată marea luptă navală. În împrejurimile Hong Kongului se pregătesc spitale spre a primi eventual pe răniți. Se confirmă, că flota japoneză se află în apropiere de insulele Pescanores. Marția trecută, căpitanul vaporului engles »Hinsong« a zărit doi crucișetori japonezi în apropiere de firul sudic al insulei Formosa. În aceeași zi vaporul engles a fost oprit, la 200 mile departe de Yokohama, de către un crucișător japonez spre ai face perchișiție. Mercuri pe calea insulei Formosa, un alt vapor engles a avut acelaș tratament; aceasta însemnează, că Japonezii veghiază cu atențiune în toate apele.

Rusia face — după cum se telegrafiază din Hamburg — întinse pregătiri pentru trimiterea escadrei a patra.

Delcassé ministrul afacerilor străine frances, a primit pe Motonu ambasadorul Japoniei la Paris. Convorbirea a ținut o jumătate de oră. Nu se stie care a fost obiectul discuțiunii, ce a avut loc.

Se afirmă, că se pregătește o carte galbenă în chestiunea neutralității și că aceasta carte galbenă va conține diverse rapoarte relatând convorbirile dintre ministrul japonez și Delcassé, ordinele date guvernatorului general al Indochinei; telegrama admiralului Jonquières relativă la rapoartele întretinute cu admiralul Rosdestwensky; depeșile

ambasadorilor Franței la Londra și Petersburg, precum și ale ministrului Franței la Tokio. Cartea galbenă va probil că Franța a depășit chiar obligațiunile ce i-au fost impuse de regulile neutralității, determinând pe admiralul Rosdestwensky să renunțe la favorurile mai multor prescripțiuni ale neutralității.

Generalul Linevici telegrafiază, că un detașament rus atacat de japonezi într'un defileu aproape de Schimiaotse au fost silit să se retragă la Schimiaotse. A doua zi a fost o luptă lungă cu baioneta, timp de douăzeci de ore, fără nici un rezultat. În două alte puncte, între cari e cuprins și pasul Jawangulin, Japonezii au fost respinși. Atacul contra flancului drept al Rușilor a fost de asemenea respins.

Berlin, 14 Maiu. »Lokalanzeiger« primește din Petersburg știrea, că după rapoartele sosite de pe câmpul de războiu, Japonezii înaintează neconținut. Mareșalul Oyama și-a transpus cartierul general în Ciancing.

Londra, 14 Maiu. Guvernul engles și japonez au hotărît în principiu reînnoirea tratatului de alianță.

Paris, 18 Maiu. »Echo de Paris« află din Tokio, că camerele de comerț japoneze au hotărît să rupă relațiunile comerciale cu Franța.

Londra 18 Maiu. În Nordul Coreei Rușii au trecut fluviul Tumeri. Torpiloarele rusești din Wladiwostok supraveghiază coastele Coreei — Se anunță din Tokio, că Japonia a trimes un nou protest Franței, de oare-ce Rosdestwensky se află earăsi în apele francesce.

NOUȚĂȚI

Abonamente la »Bunul Econom« se pot face în fiecare timp, cu prețul din fruntea foii.

Domnii cari au primit foaia până acum și n'au trimis încă prețul de abonament, sunt rugați să binevolască a-l achita urgent.

Cestiunea ordinară a sf. Sinod al României a fost deschisă astăzi (14 Maiu) în București prin mesagiu regal, pe care l'a cetit ministrul cultelor. Sf. Sinod este presidat de metropolitul primat Iosif Georghian.

Deschiderea expoziției societății »Furnica«. Vineri s'a deschis în aula palatului Atheneului din București, expoziția anuală a societății »Furnica«. Ca și în anii precedenți expoziția prezintă un deosebit interes. Ea cuprinde două secții: În aula Atheneului sunt expuse un mare număr de costume naționale, bărbătești și femeiesci, cari reprezintă portul românesc din toate județele României și din împrejurimi, ear în bibliotecă, tot felul de cămăși, broderii, bluze brodate, batiste, marame, covoare, rochi mantile de o

frumusețe sculptoare și de o finețe și colorit frapat. La deschiderea expoziției a asistat și Regina Elisabeta a României, care a sosit la oarele 5 p. m. însoțită de d-na Zoe Bengescu. Suverana a fost întâmpinată la intrare de către d-na Cornescu, presidenta societății »Furnica«, de membrele comitetului, precum și de un mare număr de doamne, membre ale societății, și asistente.

Iubiteul »Reunirii române de muzică din Sibiu«. Reuniunea această își va serba iubiteul de 25 ani dela înființarea sa la 8 Iunie a. c. st. n. La acest iubiteu vor fi invitați toți foștii membri ai reuniunii, binevoitorii ei și reuniunile și corurile românești din patrie. Programa va fi următoarea: Joi, la 8 Iunie a. c. nou (Zua înălțării Dnului) la orele 11 a. m. act festiv cu cântări și cuvântare ocazională. În aceeași zi seara mare concert festiv. A doua zi și eventual și în zilele următoare reprezentarea operetei populare-române »Moșul Ciocârlan« de Tudor cav. de Flondor.

Programa detaliată se va publica la timpul său.

Inaugurarea statuei Vasile Alexandri la Iași, a fost hotărâtă definitiv pentru ziua de 22 Maiu st. v. Serbările vor începe la 21 și vor dura trei zile. D-l Rășcanu, profesor universitar, a fost însărcinat cu redactarea actului comemorativ.

Inaugurarea cablului Constanța — Constantinopol se va face la 25 Maiu v. (7 Iunie n.) La solemnitate vor lua parte numeroși ministri, ministrul german la București de Kinderlen-Rächter și reprezentantul Turciei Kiazim-Bey.

— O sută de ani s'a împlinit acum în 9 Maiu, dela moartea marelui poet german Schiller. Lumea întreagă a sărbătorit amintirea morții marelui scriitor, căci scrierile lui se cetesc la toate popoarele civilizate. Schiller a fost iubitor al naturii, al vieții dela țară. Cu plăcere folosește pilde și asemănări din viața țărănească și de aceea e lăsat și cetit în toate păturile poporului german și la noi. Și în pedagogie frumoasele învățături ale lui Schiller sunt recunoscute de cele mai potrivite pentru formarea caracterului, de unde se explică faptul că sunt propuse în toate scoalele populare nemțești, precum și în gimnaziile românești.

Ear' o basaconie. Adresându-ne redacțiunii »Kereskedelmi jog« din Budapesta a ne da foaia în schimb, răspunde: »nem szolgálhatunk, miután szerkesztő-égünk tagjai közül románul senki sem ért«. Rău destul! D-lor pretind, că copiii nostri încă până n'au eșit pe lume să știe ungurește, și D-lor gogiamite capete nu și dau silința a mai învăța și alte limbi din patrie, par'că limba noastră nu este destul de cultă și nu se învâdește cu cea franceză și slavă etc.

Necrolog. Atanasiu Cimponeriu jude de tabă în pensiune a în încetat din viață după o boală îndelungată, Marți în 9 Mai st. n. la Caransebeș în etate de 66 ani. În mormântarea regretatului defunct s'a făcut Joi în 11 Mai st. n. în Caransebeș.

Ajutorarea țăranilor români lipsiți. Ministerul român de interne a fost înștiințat, că din cele 11 milioane kilograme porumb, destinate a fi distribuite țăranilor lipsiți, au fost distribuite deja 3 părți și până la Mai v. va fi distribuită întreagă cantitate. Comunele, cărora va fi distribuită această cantitate de porumb, sunt 121 la număr, iar copiii familiilor ajutate sunt 42.297 la număr.

Gapon în Zürich. »Daily Presse« află din Zürich, că preotul Gapon a presidat acolo o întrunire a capilor revoluționarilor ruși, pentru organizarea unei impunătoare demonstrații religioase în Rusia de sud, cerând sfârșitul războiului.

O ascensiune aeronautică a avut loc la 11 Maiu în Viena. Balonul »Jupiter« s'a ridicat din incidentul ascensiunilor internaționale simultane cu doi domni anume: Dr. Anton Schlein și Rudolf Hubel, cu scop de exploarare științifică. Ascensiunea a fost favorisată de un timp admirabil. Considerând că »Jupiter« este de 1200 m. cubici și avea doi ascensori, el s'a ridicat la înălțimea enormă de 6100 m. La înălțimea aceasta temperatura era de 20° sub zero. Descensiunea s'a făcut după o aeronavigație de 2 1/2 ore aproape de Luxemburg.

Trupe turcesci la granița Greciei. »Politische Correspondenz« află, că Poarta grămadeste puternice trupe la granița grecească, spre a împiedeca trecerea bandelor, ceea-ce produce iritare în presa din Atena. — Noua bandă grecească organizată de ofițerul Demetriu Vomedi, n'a putut încă trece granița. Miroasă a praf de pușcă.

Un asasin turbat. Din Madrid se telegrafiază: Pe când un asasin, Agnar, era dus dela închisoarea din Bilbao la locul de execuție, a lovit pe temnicer cu o sticlă în cap, trăgând pumni și picioare în gardieni. Intervenind soldații, cu mare greutate l'au putut ține până la locul de execuție. Pe drum asasinul a spart cu pumnul un ochiu al unui soldat, apoi lovi și pe călau. Abia în cele din urmă a putut fi legat.

Mare nenorocire pe cale ferată în America. Din New-York se telegrafiază, La Harrisburg, în Pensilvania un tren expres s'a ciocnit un vagon încărcat cu dinamită. A urmat o spaimentătoare explozie. Sunt 50 de morți și 100 răniți grav.

Vreme în Maiu. Falb, pe când trăia, a prevestit, că în luna Maiu 1905 va fi vremea: dela 7—10 Maiu noroasă și rece; temperatura subnormală; ploie extinse. Dela 11—15 Maiu: temperatură se urcă și trece peste tem-

peratura mijlocie; ploile scad; se face timp uscat și senin. Dela 16—21 Maiu: vremea devine iarăși rece și moroasă; ploi nu prea sunt. 22—26 Maiu: temperatura e subnormală; ici-colea ploi neînsemnate; vremea la început e schimbăcioasă, apoi senină și uscată; temperatura se urcă peste temperatura mijlocie, ploile cresc.

Cauțiune. Cu ocaziunea ultimei opere din redouta din capitală un locotenent dela husari făcu cunoștință cu o gentilă demoazelă din elită.

Nu după mult timp tinărul ofițer peși mâna fetișoarei. Tatăl ei-un funcționar de mare poziție în minister căzu în mare perplexitate, căci nu avea avere de a oferi cauțiunea necesară. Astfel ofițerul se departă din casa familiei demoazelei tare mâhnit; familia fetișei încă deveni îngrijată și tristă. Ofițerul ar fi repășt bucuros din armată, însă nu era sigur de un post în stadiu civil.

Nu trecu mult și fu invitat earăsi la familia fetei Toți ai casei cu fețele vesele și comunicară junelui ofițer, că a ajutat D-zeu și acum dispun numai de cauțiune, dar și de trusoul necesar fetei. Cui? Un frate al fetei luase la ziua nașterii lui un sort de loterie de clasa după călindarul din Banca lui Török din Budapesta și i'l dăruie fetel. Din norocire cu acel sort făcu un câștig principal. Amorosul ofițer și frumoșica domnișoară în curând se căsătoriră devenind o familie fericită și aleasă din capitală.

„Când norocul și schimbă pasul,
N'aduce anul ce aduce ceasul“

A. Török & Comp. în Budapesta. Dacă facem o privire la diferitele colecturi principale ale loteriei de clasa ungară, mai solidă o aflăm a firmei A. Török & Comp. Ea și apare ca inserat, că este cea mai principală din Ungaria. De aceea am și primit autorizare a anunța că este în realitate cea mai de căpetenie și desface cele mai multe losuri. Nici nu este mirare, că alte firme nici nu s'a bucurat de atâtea favoruri ca A. Török & Co. Nenumărate scrisori de recunoștință posedă și publicul se întrece a lua losuri dela ea, căci este tare norocoasă în câștiguri, chiar în cele din urmă 7 losuri s'au brodit la ea câștigurile de 600,000 Cor, 400,000 Cor. care să plătiră moștetiilor ei. Astfel o recomandăm fiecăruia, căci are multe birouri descrise la pag. 8. Conformu planului proxima sortire se va face Joi în 25 și Vineri în 26 Maiu. a. c. Prețurile sortilor sunt: 1/1 12 cor. 1/2 6 cor. 1/4 3 cor. 1/8 1 cor 50 f. care voiește a și cerca norocul în loterie să se adreseze la firma A. Török & Comp. în Budapesta.

Cornellu Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlad are de vânzare »peronospin« mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor. Aceasta e probat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vânăta sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil, Fie-care pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuințare.

Stropirea cu »Peronospin« e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar »Peronospin«-ul, afară de vii se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricacioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 8—14 Maiu v. 1905.

<i>Duminică</i>	8. Iassenova.
<i>Luni</i>	9. Cal
<i>Marți</i>	— — — —
<i>Mercuri</i>	11. Hadad Luna.
<i>Joi</i>	— — — —
<i>Vineri</i>	— — — —
<i>Sâmbătă</i>	14 Gyoma

Călinđarul vechiu și nou al săptămânei.

Dumin. slăbănogului, ev. Ioan c. 5, gl. 3, v. 4.

<i>Dum.</i>	8 † Ap. și Ev. Ioan	21 Felix
<i>Luni</i>	9 Fr. Isaia	Elena
<i>Marți</i>	10 Ap. Simion Zilot	Desideriu
<i>Merc.</i>	11 M. Mochie	Ioana
<i>Joi</i>	12 P. Epi'anie	Urban
<i>Vineri</i>	13 M. Glicheria	Filip
<i>Sâmb.</i>	14 M. Is dor	Ioan

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protojresbiter.

De vânzare

se află beuturi bune și curate
la

Daniel Zerbes

în Orăștie, strada Pantofarilor Nr. 4

Vin alb și negru Schiller, dus afară
litru per . . . . . 72 fileri

Cumpărându-se à 5 litri 64 fileri

Vin din recolta anului trecut 60 fil.

Oțet de vin excelent . . . . . 80 «

Silvoriu din cultivarea proprie 50° tare

dus afară în case litru per 1 c. 60 fil.

Cumpărându-se câte 5 litri 1 « 40 «

Vinars de prune (țuică) de 2 ani, pro-
ducție proprie, fert simplu, dus afară
litru per . . . . . 56 fileri.

Luându-se câte 5 litri 52 fileri.

Spirt litru per . . . . . 1 cor. 20 fil.

La sub vânzatori cu preț și mai estin.

De vânzare.

Să află în Orăștie 2 omnibuse de hōtel în stare bună cu preț convenabil, asemenea un fiacker și mai multe obiecte de cafea și birt solide (vase, tacâmuri, servete, fețe de masă, șeici de cafea etc.!

Informațiuni la administrația acestei foi 3—3

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: Orăștie (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 $\frac{1}{2}$ %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de dădneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvăză fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

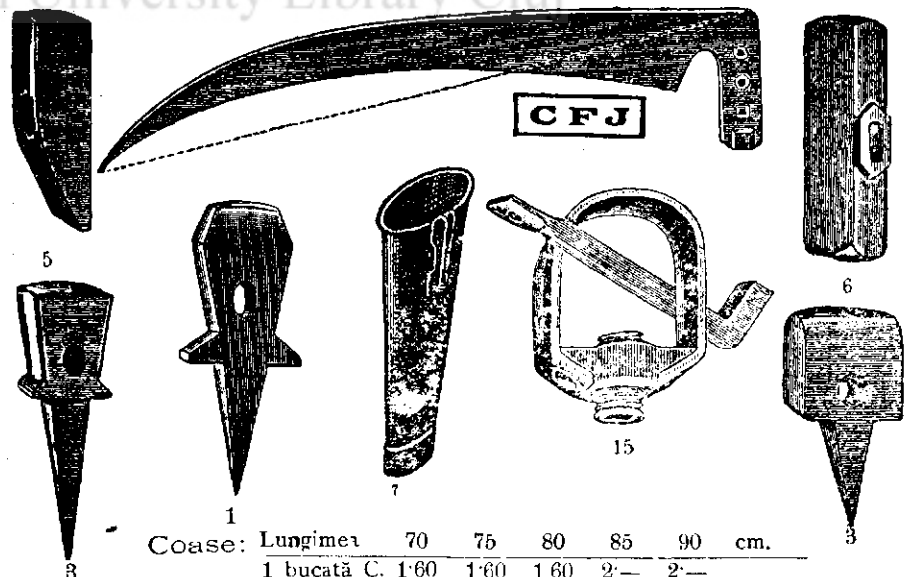
K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

16—

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată C. 1'60 1'60 1'60 2'— 2'—

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul [C.F.J.] care nu ar corăspunde, chiar și atunci, când ea a fost tătută și întrebuintată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Coasa aceasta cu semnul [C.F.J.] se mai poate procura la firmele următoare:

Societatea „Consum“, Cislădie,
Ioan T. Gross, Sebeșul-săseșc,
Regna Buchholzer, Cața,
Iosif Graef, Șora,
Michael Ehrmann, Șeica-mare
Michael Simonis, Dăișoara,
Iosif Cans, Blaj,

Carol Waedt, Bălcac'u,
Ioan Schlattner, Chișd,
Ioan K. Schuller, Agnita,
Iosif Schuster, Frăua,
Andrei Nemenz, Richișdorf,
W. Prischak, Brad,
T. Schnell, Sărkány,

Nicovale, forma, fig. 1 2 3 Ciocane, fig. 5 4 250 300 fig. 6 4 300 grame
1 bucată C. 1'— —96 —86 1 buc. C. —86 —90 C. 1'—

Nicovalele și Ciocanele se vând pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovdi sau prea mcale sau prea tare, se schimbă.

Vertigi de coase fig. 15

pentru întepenirea coasei, Dimensiunile 40/42 mm.

1 bucată C. —40

fig. 7 Tocuri de cuți

smălțuite pe dinlăuntru și dinafară,

1 buc. C. —18

Cuți dela 10 bani în sus, în variație bogată. Îndeosebi recomand: Cuțile americane 1 b. C. —40.

Cuți de Bergamo vinețe închise cu semnul [C.F.J.] 1 bucată C. —80

Toporiște de coase, obicinuite de lemn C. —44 Toporiști pentru coase de holde (model introdus de Julius Teutsch) 1 buc. C. —90 Greble de fer pentru coasele de holde pentru a le șirofa pe toporiștile obicinuite de lemn, 1 bucată C. 1'30. 14—52

Atențiune!

Veritabilă marfă de Sepeș de calitate cea mai încrezută de bună și vestită.

Pânză de in și articole de damast, se pot afla în fie-care prăvălie mai mare.

Marca de scutiro a fabricii înregistrate din Késmark.

Fabricatele din Késmark care sunt provăzute cu marca aceasta.

FABRICAT DIN PATRIE.

37 CLOȚANI MORTI

au aflat Di Sohr din Oberaula după împrăștierea renumitei paste

„RATTENTOD“

moartea cloțanilor, care se află de vânzare la Felix Immisch în Delizsch (Austria) cu prețul în Carton à 50 pfenici și 1 Markă seu 60 fill. și 1 cor. 20 filleri.

Pentru 5 coroane

trimite 4 1/2 chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Tusea!

Cine suferă de ea, să folosească

Karamellele lui Kaiser

singure mijloace pentru alinarea și vindecarea acestor dureri.

2740 de dovezi autentice constată efectul sigur la: **tuse, răgușeală, catar și curățire de flegmă.**

Pachetele sunt à 20 și à 40 fileri în toate farmaciile și în Orăștie la apoteca **Josef Graffius.**

Căutați să fie cu marca de scutire din depositul „Trei brazi“.

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Mai mult de **19 milioane cor.** am plătit noi în scurt timp, mușterilor nostri. Singur în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câștiguri

și anume:

marele premiu de **602.000** cor. pe Nr. 98924.

cel mai mare câștig de **400.000** „ „ „ 83451

și câștigul de **100.000, 80.000, 70.000, 60.000**

25.000, 20.000, mai multe de **15.000** și **10.000**

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fie-care ca dela noi să-și procure losurile. — În a 16-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

câștiguri în bani. În total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de **14 milioane 459.000** cor.

Ein Jeder suche seinen Namen!

(welcher alphabetisch geordnet zu finden ist.)

Ein Jeder versuche sein Glück mit derjenigen Nummer, welche neben seinem Namen oder dem eines seiner Familienmitglieder verzeichnet steht.

Adam 982	Cecilia 83156	Gellert 72630	János 82957	Manó 82529	Salamon 2895
Adél 4143	Celestin 83519	Gereben 82849	Jenő 83245	Marcel 2881	Samu 7979
Adolfár 12372	Daniel 2778	Gergely 83216	Jolán 2877	Margit 7230	Sándor 17763
Adolf 20422	Dávid 5637	Géza 2797	Jónás 7260	Mária 17707	Sári 22019
Agnes 22511	Denes 12426	Gizella 5649	Jozsa 13230	Markus 22014	Sareta 24029
Agoston 21242	Dezso 20983	Gusztáv 18151	József 21452	Mártha 24008	Sebestyén 24259
Aladár 28818	Domokos 23006	György 21145	Judith 23095	Márton 24274	Simon 40736
Albert 44360	Dóra 24258	Győző 23018	Juliska 24358	Matild 40705	Szeréna 57716
Alfréd 59119	Dorotea 24529	Gyula 24268	Kálmán 40482	Matyás 56898	Taksony 59575
Akos 72613	Edith 24510	Hedwig 29633	Karolin 56572	Melania 59564	Tamas 80978
Amália 82811	Ede 59159	Helena 56525	Károly 59506	Menyhért 80019	Tassilo 82022
Ambrus 88145	Edvin 72822	Henriette 59167	Katinka 72645	Mihály 83006	Terus 83300
Andor 83505	Elek 82836	Henrik 72633	Kazmer 82960	Miklós 82273	Tibor 2898
András 990	Elemér 83164	Hermann 82954	Kelemen 83216	Miksa 2890	Tihamér 8504
Anna 4948	Emil 58520	Hermína 82217	Klara 3278	Milán 7283	Timon 18652
Antal 1347	Emma 2784	Hilda 2799	Flotild 7266	Mór 17738	Tivadár 22027
Aranka 20593	Endre 5641	Hubert 6515	Kornel 16368	Móric 22016	Tóbiás 24045
Armand 22114	Ernő 12433	Hugo 13154	Kornélia 22002	Nándor 24014	Urbán 24295
Arnold 24148	Ernesztin 21142	Humbert 21147	Kristóf 23097	Narcisz 24279	Valéria 40739
Árpád 282828	Erwin 23007	Ibolyka 23007	Krisztina 24365	Olga 40745	Vazul 50112
Arthur 44359	Eva 24259	István 24274	Lajos 40484	Oliver 57008	Vendel 89586
Aurél 59142	Erzsébet 29526	Irao 29647	László 56678	Orbán 40745	Viktor 8074
Attila 72615	Eszter 56471	Ira 56532	Laura 59532	Oszkár 80458	Viktoria 3047
Balázs 82826	Etel 59163	Iliós 59163	Lázár 73076	Otto 83008	Vilbald 83302
Bálint 83155	Fabian 7225	Ilna 72639	Lénárt 82962	Odón 82251	Vilma 2900
Barnabás 83511	Félix 82837	Ilna 82955	Lenke 82255	Pál 2892	Vinco 8518
Béla 2749	Ferdinánd 83215	Imre 83225	Leó 2879	Paula 7300	Virgos 18656
Benedek 5494	Ferenc 83531	Ince 2878	Leónia 7278	Petronella 17740	Virgil 22029
Bernát 13424	Flóra 2792	Ipoly 6432	Lidia 17550	Péter 22017	Zoltán 24044
Berta 20978	Franciska 5642	Iren 18229	Lipót 2211	Piroska 24017	Zsigmond 25156
Bertalan 24225	Frida 12435	Irma 21485	Lóránt 25100	Pista 24258	Zsófia 42270
Blanka 24251	Frigyes 21144	István 23093	Lothár 24278	Rafael 40742	Zsuzsanna 58021
Bodog 28886	Fülöp 23009	Izabella 24354	Lóriné 40702	Regina 5746	
Bogdán 56273	Gábor 24263	Izidor 40463	Ludmilla 56687	Richard 59573	
Borbála 59145	Gabriella 29541	Iván 56556	Luiza 59556	Róbert 80649	
Boriska 72618	Gáspár 56511	Jakab 59208	Malvin 73133	Rózsika 83020	
Brunó 82834	Gedeon 59164	Janka 72614	Manfréd 82975	Rudolf 83296	

Cel mai mare câștig evaluează **1.000.000** coroane.

Special 1 premiu cu **600.000**, 1 câștig à **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 35 à **10.000** și multe altele;

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime (1/8) fl. -75 sau cor. 150 pentru un pătr. (1/4) fl. 150 sau cor. 3—
„ o jumët. (1/2) „ 3— „ „ 6— „ întreg (1/1) „ 6— „ „ 12—
și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor

— Planurile oficiale se trimit gratis. —

Cererile pentru losuri originale rogăm a le face cu încredere până în

25 Maiu n. a. c. la

A. Török & Co.

Casă cea mai mare de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

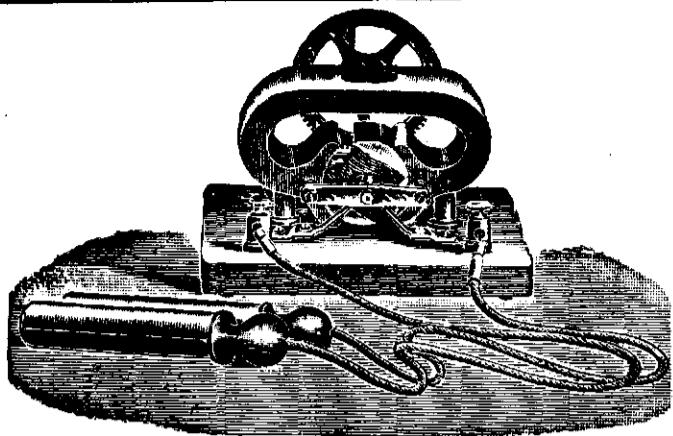
Secțiunile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

2. filială: Museumring 11/a

1. filială: Waitznerring 4/a

3. filială: Elisabethring 54/a

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medical se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dați stat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă să-și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agerește simțurile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morburii.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin înțeluirea acestui aparat s'au vindecat nu numai podagra, reumatismul, junghieri, histerie, astmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, unde măsura și dibăci. medicilor (u zadarnică, dar' a ajutat la toate boalele de nervositate, dureri de cap, colică, surditate de urechi, insomnie, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după câte-va ore o alinare miraculoasă și îndocoseli la cele mai grele morburii femești afară bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare binecuvântată. Prețul urui aparat mic complet 20 coroane. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferințelor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORĂ

Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15/E.

„MINERVA“ institut tipografic în Orăștie.

Efectuește ori-ce lucrări aparținătoare artei tipografice.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(190) de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

63-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, zăburiri de ureche, bătăie de inimă, sgârșciuri de inimă, asma, ausul greu, sgârșciuri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprățiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual“ sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea gatorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunț în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 6-52

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

17-52